

Dosarul nr.2ra-2740/16

Instanța de fond: Judecătoria Hîncești – V. Grosu

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

soluționînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova în pricina civilă la acțiunea lui Ștefan Ieșeanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 03 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

Ștefan Ieșeanu la data de 08 iulie 2014 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material constituit din 2 000 lei cheltuieli judiciare suportate pentru achitarea serviciilor juridice în cadrul examinării cauzei penale și 3 842,21 euro cu titlul de salariu și alte venituri provenite din muncă în legătură cu privarea în perioada 30 noiembrie 2010 - 22 mai 2012 de dreptul de a munci, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 euro (f.d. 1-5).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de 30 noiembrie 2010 în urma controlului efectuat la vama Leușeni – Albița, în autovehiculul de model Mercedes Benz Sprinter s-a descoperit coletul nr. 730, care nu a fost declarat, la volanul autovehiculului se afla el, iar declarația vamală era întocmită de Igor Cerba.

În rezultatul controlului a fost pornită cauza penală, fiind învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. 5, lit. d) Cod Penal, în cadrul urmăririi penale a fost dispusă măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara. Astfel, a fost privat de posibilitatea să realizeze venituri pentru întreținerea familiei întrucît activitatea presupune activitatea în afara țării.

Prin sentința Judecătoriei Hîncești din data de 13 mai 2011 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin.5, lit. d) Cod Penal, fiindu-i numită pedeapsa în formă de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 3 ani. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2011, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2012 a fost achitat din lipsa în acțiunile sale a semnelor constitutive ale infracțiunii.

În opinia reclamantului acesta este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale

procuraturii și ale instanțelor judecătorești. La aprecierea criteriilor de stabilire a despăgubirilor urmează să se țină cont de faptul, că a fost condamnat la închisoare pe un termen de 5 ani în condițiile în care nu era vinovat, fiindu - i aduse grave atingeri drepturilor fundamentale la libertate și demnitate umană.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din data de 08 aprilie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ștefan Ieșeanu suma de 2 000 lei cu titlul de cheltuieli judiciare și suma de 5 000 lei cu titlul de despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat (f.d. 109).

Invocînd ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la data de 04 mai 2015 Ministerul Justiției a contestat-o cu apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 119).

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Hîncești din data de 08 aprilie 2015 Ștefan Ieșeanu a depus apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată (f.d. 155-156).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 03 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției, s-a admis apelul declarat de Ștefan Ieșeanu, s-a modificat hotărârea primei instanțe, prin majorarea sumei adjudecate cu titlul de prejudiciu moral de la suma de 5 000 lei pînă la suma de 20 000 lei, în rest hotărârea s-a menținut (f.d. 173).

În motivarea soluției sale instanța de apel, a constatat că la data de 14 ianuarie 2011 a fost pornită urmărirea penală în baza infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. 5, lit. d) Cod Penal, iar la data de 15 februarie 2011 în privința lui Ștefan Ieșeanu a fost aplicată măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 30 zile. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din data de 13 mai 2011 Ștefan Ieșeanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248, alin. 5, lit. d) Cod Penal, fiind achitat prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 01 noiembrie 2011, care a fost menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție.

Astfel, în corespundere cu prevederile art. 1405 al. 1 Cod Civil, prejudiciul cauzat persoanei fizice prin condamnare ilegală, atragerea ilegală la răspundere penală, aplicarea ilegală a măsurilor preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității, se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor judecătorești.

Potrivit art. 3 al Legii nr. 1545- XIII din 25.02.1998 este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanelor fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, obligația de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, condamnării ilegale etc., dreptul la repararea prejudiciului apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeuri de reabilitare.

Invocînd ilegalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 03 decembrie 2015, Ministerul Justiției a contestat-o cu recurs, solicitînd cu titlu principal casarea deciziei recurate, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă cererea de

chemare în judecată, cu titlu secundar modificarea deciziei în sensul diminuării sumelor acordate (f.d. 186-190).

În motivarea recursului Ministerul Justiției a indicat, că instanța de apel la emiterea deciziei recurate a aplicat eronat normele de drept material și procedural, apreciind arbitrar probele prezentate.

La data de 11 noiembrie 2016 Procuratura Generală a prezentat referință, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției (f.d. 198).

În conformitate cu art. 434 alin. 1 al CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 decembrie 2015, expediată părților prin intermediul oficiului poștal. Potrivit copiei scrisorii de însoțire a fost recepționată de recurent la data de 28 ianuarie 2016 (f.d. 191).

În aceste circumstanțe recursul depus la 24 martie 2016 se consideră a fi depus în termen.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Ministerul Justiției este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare, invocate în recurs, Colegiul atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, Colegiul constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, al. 2, 3 și 4 CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 al.1 CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar al. 4 stabilește că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la al. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au

dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 al. 2, 3 și 4.

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 432, 433, 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 în pricina civilă la acțiunea lui Ștefan Ieșeanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Filincova

judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas